

J. ten Kate & P.J. van Koppen (1982) Verschillen
tussen casus en tussen beslissers: Een reactie op
Van den Heuvel. *Nieuwsbrief voor
Nederlandstalige Rechts sociologen,
Rechtsantropologen en Rechtspsychologen (NNR)*,
2 (2), 132.

VERSCHILLEN TUSSEN CASUS EN TUSSEN BESLISSERS

Een reactie op Van den Heuvel

Jan ten Kate en Peter J. van Koppen
Erasmus Universiteit Rotterdam

Op de vragen die Grat van den Heuvel stelt in zijn reactie op ons artikel in het vorige nummer van NNR ("De Rol van Juridische Kennis en Argumentatie bij Privaatrechtelijke Beslissingen") willen wij graag ingaan.

In ons onderzoek werd op geen van de negen casus door de rechters unaniem of vrijwel unaniem beslist. Van den Heuvel merkt op dat het gemiddelde "afwijkingspercentage", dat 23 bedraagt, vooral bepaald wordt door de afwijkende beslissingen op Casus 8 en 9. Bij weglaten van de Casus 8 en 9 zou het afwijkingspercentage inderdaad dalen (om precies te zijn naar 20 procent). Voor hetzelfde geld zou men echter de twee casus waarop het meest unaniem werd beslist (de Casus 2 en 7) kunnen weglaten; dan stijgt het gemiddelde percentage afwijkende beslissingen naar 25. Wij zien geen reden om door een van deze beide kunstgrepen het gemiddelde geheel voorspelbaar omlaag dan wel omhoog te brengen, te meer daar wij slechts kunnen gissen naar de redenen waarom op de Casus 2 en 7 meer unaniem wordt beslist dan op de Casus 8 en 9.

Overigens waren de casus niet zo gekozen dat zowel een extreem eenzijdige als een fifty-fifty verdeling van de beslissingen kon worden verwacht, maar voor alle casus werd gemikt op de laatste categorie.

Slechts om een indruk te geven van de gevallen die wij de rechters hebben voorgelegd was één casus van het onderzoeksmateriaal (Casus 5) letterlijk als voorbeeld gegeven. Die casus zegt op zich niets over de overeenstemming tussen leken en rechters; daarvoor wordt verwezen naar Tabel 1. De keus om Casus 5 als voorbeeld op te nemen was ingegeven door het feit dat juist op deze casus als uitzondering een duidelijk verschil tussen rechters en leken geconstateerd kon worden.

Wat betreft het in bepaalde opzichten geringe verschil tussen leken en professionals verwijzen wij graag naar de bijdrage van Hofstee elders in dit nummer.

De vergelijking tussen psychiaters en rechters betrof alleen de beslissing over de diagnose die in een vroeg stadium moet worden genomen om aan de behandeling richting te geven, en betrof niet het overige werk van de psychiater.
